

'De overheid subsidieert daarmee vele, zeer grote opleidingen waarvan positieve externe effecten onaannemelijk zijn, zoals economie, recht en psychologie.' (regels 121-126)

- 1p 12 Wat wordt er, gezien in het licht van tekst 2, met deze zin bedoeld?
Opleidingen zoals economie, recht en psychologie
A hebben meer private dan maatschappelijke waarde.
B investeren niet in 'Bildung', intellectuele vorming.
C zijn economisch ondoelmatig en relatief kostbaar.
D zouden het ook zonder overheidssubsidie wel redden.
- 1p 13 Welke drie functies zijn achtereenvolgens toe te kennen aan alinea 11 van tekst 2?
A beoordeling, hypothese en uitwerking
B conclusie, bewijsvoering en aanbeveling
C probleemstelling, oplossing en conclusie
D samenvatting, gevolgtrekking en advies
- 2p 14 Welke van onderstaande zinnen geeft het beste de hoofdgedachte van tekst 2 weer?
A Beleidsmakers beginnen te beseffen dat de bezuinigingen op de geesteswetenschappen uiteindelijk meer kosten dan dat ze opleveren.
B De huidige vorm van financiering van het hoger onderwijs leidt tot het verdwijnen van maatschappelijk relevante studies.
C De overheid en universiteiten moeten meer oog krijgen voor de culturele en maatschappelijke waarde van de geesteswetenschappen.
D Universiteiten moeten beseffen dat ze de arbeidsmarkt kunnen bedienen door zich meer in te spannen voor behoud van ons culturele erfgoed.

Tekst 3 Filosoof, ga naar Delft!

Een schrijver kan in de inleiding van een tekst op verschillende manieren de aandacht van de lezers proberen te trekken.

- 1p 15 Welke van de onderstaande middelen wordt in alinea 1 van tekst 3 vooral gebruikt?
A bij de actualiteit aansluiten
B een onverwachte vergelijking maken
C een relevante anekdote vertellen
D het belang van het onderwerp benadrukken

- 1p **16** Waarom zijn de in tekst 3 opgevoerde opiniemakers en columnisten volgens deze tekst tegen de voorgenomen reorganisatie en sluiting van enkele faculteiten filosofie?
Opiniemakers en columnisten zouden blijkens de tekst vinden dat
- A** de huidige bètawetenschappers moeten leren om zelfstandig de 'Grote Vragen' te stellen en te beantwoorden.
 - B** de huidige bezuinigingen op de geesteswetenschappen leiden tot de teloorgang van de kenniseconomie.
 - C** de huidige regering alle wetenschappen schrapt die gelden als onnuttig en als overbodig.
 - D** de huidige technologische ontwikkelingen door geesteswetenschappers geduid moeten worden.

In tekst 3 worden verschillende argumenten gebruikt om uit te leggen dat de voorgenomen reorganisatie en sluiting van de faculteit filosofie in Rotterdam niet zo kwalijk is als ze lijkt.

- 4p **17** Noem vier van deze argumenten.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 1p **18** Welk kopje past het best boven alinea 4 van tekst 3?
- A** De overbodigheid van de geesteswetenschappen
 - B** Het belang van het stellen van de 'Grote Vragen'
 - C** Opkomst en implicaties van de robot in de arbeidsmarkt
 - D** Over de grenzen van het eigen vak heen kijken
- Uit tekst 3 blijkt een mening die tegengesteld is aan die van opiniemakers en columnisten. Dit verschil van mening blijkt ook uit het ironische taalgebruik in tekst 3.
- 4p **19** Noem zeven woorden of woordgroepen uit alinea 4 die als ironisch op te vatten zijn.
- 2p **20** Geef een samenvatting van alinea 5 van tekst 3.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.

Overkoepelende vragen bij tekst 1, 2 en 3

In tekst 1, tekst 2 en tekst 3 worden de geesteswetenschappen en hun betekenis voor de wetenschap en de samenleving besproken vanuit verschillende invalshoeken.

- 3p **21** Geef voor elk van de teksten afzonderlijk aan wat voor rol erin wordt toegekend aan de geesteswetenschappen.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

In tekst 2 komen onder andere de volgende thema's aan de orde:

- 1 de externe effecten van opleidingen
- 2 de subsidiëring van grote opleidingen
- 3 het belang van de geesteswetenschappen
- 4 het gebrek aan politieke beroering
- 5 het geringe aantal studenten bij opleidingen
- 6 het mogelijk verdwijnen van kleine opleidingen

2p **22** Noteer de nummers van de vier thema's die ook in tekst 3 aan de orde komen.

“En dat terwijl studies met grote externe effecten dreigen te verdwijnen door een gebrek aan publiek geld.” (tekst 2, regels 139-142)

In bovenstaand citaat uit tekst 2 wordt een algemene ontwikkeling gesignaleerd die in tekst 1 wordt gespecificeerd.

1p **23** Citeer uit alinea's 6 en 7 van tekst 1 de zin waarin die specificatie is vervat.

Uit tekst 2 en tekst 3 blijken volstrekt verschillende opvattingen over de reorganisaties bij de geesteswetenschappen.

1p **24** Citeer uit alinea 4 en 5 van tekst 3 het zinsgedeelte dat in dit opzicht het sterkst contrasteert met de strekking van tekst 2.

In tekst 2 en tekst 3 worden ontwikkelingen in het onderwijsbeleid besproken die de geesteswetenschappen raken. Beide teksten stellen een hoofdprobleem aan de orde, wijzen de veroorzaker ervan aan en bieden een oplossing voor dit probleem.

5p **25** Geef voor elk van de teksten aan wat het hoofdprobleem is, wie de veroorzaker is en hoe dit probleem volgens de tekst kan worden opgelost. Neem daartoe de cijfers uit onderstaand schema over en noteer daarachter de antwoorden.

	hoofdprobleem	veroorzaker van dit probleem	belangrijkste oplossing
tekst 2	1	2	3
tekst 3	het denken in academische hokjes	4	5